

Weronika Kortas

Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

e-mail: wkortas@doktorant.umk.pl

 <https://orcid.org/0000-0002-4276-7651>

I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19 „Projektowanie dla Różnorodności” (Toruń, 23 lutego 2019 r.)

23 lutego 2019 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19 „Projektowanie dla Różnorodności”. Jej organizatorami były: trzyosobowe Koło Naukowe Doktorantów „Pytanie” oraz Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wydarzenie zaplanowano na Dzień Architektury Informacji – to coroczne święto, którego obchody zostały zainicjowane przez The Information Architecture Institute. Tematem przewodnim konferencji było projektowanie dla różnorodności. Ważne jest, by w procesie projektowym brać pod uwagę to, że ludzie są bardzo różni, mają inne potrzeby, zdolności, wymagania, możliwości, itd.

Obrady rozpoczęła sesja plenarna, podczas której wystąpili goście honorowi. Moderatorką tej części była Ewa Głowacka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Najpierw odtworzono nagrane wcześniej wystąpienie, pt. *The Future of Information Architecture* Petera Morville’a (Semantic Studios), które stanowiło wstęp do późniejszych obrad (można je obejrzeć w serwisie You Tube pod adresem: <https://youtu.be/QqpAnYtKbOw>).

Kolejny prelegent, Stanisław Skórka (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), w wystąpieniu *Architektura informacji w projektowaniu smart-rzeczy* przeanalizował m.in.

działanie zegarków, telefonów i telewizji w wersji *smart*. Omówił także funkcjonowanie inteligentnych domów i bibliotek.

Jako następny głos zabrał Błażej Zyglarski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) z prezentacją pt. *Trains Project w nauczaniu programowania w wieku przedszkolnym*. Prelegent zaprezentował stworzoną na Wydziale Matematyki i Informatyki UMK aplikację, dzięki której dzieci w łatwy sposób mogą nauczyć się podstaw programowania. Następnie przedstawił wnioski i problemy zaobserwowane podczas testów aplikacji Trains Project.

Ostatnią prelegentką sesji plenarnej była Małgorzata Rychel z Allegro. W wystąpieniu *Jak cię widzą, tak cię piszą. O badaniach dostępności w Allegro* omówiła przebieg testów aplikacji mobilnej serwisu na osobach niewidomych i niedowidzących.

Po zakończeniu obrad plenarnych uczestnicy konferencji udali się na krótką przerwę kawową. Po niej rozpoczęły się obrady podzielone na sesje oraz – równoległe – na warsztaty.

Sesja pierwsza, *AI a użytkownicy*, składała się z dwóch bloków. Pierwszy, *Projektowanie AI dla różnych środowisk*, prowadziła Natalia Pamuła-Cieślak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Katarzyna Turczyn i Agnieszka Lepianka (Ośrodek Przetwarzania Informacji, Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie) w referacie *Pamiętajmy o użytkownikach... Jak testujemy architekturę informacji w OPI-PIB?* przedstawiły zasady, o których powinien pamiętać użytkownik, stosując testy użyteczności i badania fokusowe. Radosław Klimas w wystąpieniu *Wyzwania tworzenia intranetu w przedsiębiorstwach* opowiedział, w jaki sposób powstaje portal intranetowy, który ma służyć do wewnętrznej komunikacji w przedsiębiorstwie. *Jak projektować watchdoga medialnego? Wyzwania różnorodności* to referat Filipa Gołębińskiego (Instytut Dyskursu i Dialogu w Toruniu). Autor podjął próbę odpowiedzi na pytanie, jak zaprojektować metodologię i rozwiązania programistyczne dla wolontariuszy, którzy dokonują analizy przekazów medialnych w całej Polsce. W prezentacji *Trendy w projektowaniu zapoczątkowane przez firmę Apple* Angelika Głowacka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) scharakteryzowała trendy w projektowaniu m.in. aplikacji przez firmę Apple.

Moderatorką drugiego bloku, *AI w kontekście potrzeb użytkowników Sieci*, była Wanda A. Ciszewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Obrady rozpoczęło wystąpienie Matyldy Małeckiej (Uniwersytet Warszawski, Instytut Kultury Polskiej) *Lepsze zrozumienie różnorodnych użytkowników – perspektywa antropologiczna*. Autorka przeanalizowała problemy dotyczące zrozumienia potrzeb użytkowni-

ków od strony antropologicznej. Zwróciła uwagę, że przy projektowaniu produktów cyfrowych należy kierować się empatią i prowadzić badania z użytkownikami pod kątem ich potrzeb i użyteczności. Anna Bajera (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) przedstawiła referat *Projektowanie i testowanie dostępności w kontekście kantowskiej powinności moralnej*. Prelegentka podała definicję dostępności i wytyczne ISTQB wobec jej projektowania i testowania. Odwołała się do imperatywu Kanta o moralnym obowiązku przy projektowaniu i testowaniu dostępności. W wystąpieniu *Wielu użytkowników, wiele potrzeb* Anna Konsek i Aleksandra Cieślak (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) zaprezentowały metody i sposoby pozwalające trafnie ocenić potrzeby użytkowników. Mariusz Duda (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) przygotował referat *Wiele potrzeb – wielu użytkowników: Badania użytkowników w różnorodnych zastosowaniach*. Autor uświadomił uczestnikom, że badania użytkowników są ważnym czynnikiem wskazującym na to, czego potrzebuje społeczeństwo, a architekt informacji powinien umieć znaleźć związek między funkcjonalnością a designem.

Moderatorem sesji drugiej był Piotr Rudera (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). W tym bloku tematycznym, zatytułowanym *AI a Doświadczenia i satysfakcja użytkowników*, zaplanowano 7 wystąpień. Pierwszy referat, *Korzystanie z Internetu w opinii toruńskich seniorów. Wyzwania w projektowaniu serwisów informacyjnych dla osób starszych*, wygłosiła Magdalena Cyrklaff-Gorczyca (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Kolejny, *Różnorodność w projektowaniu. Czym różni się projektowanie nastawione na konkretny target od projektowania „dla wszystkich” na przykładzie osób niewidomych*, autorstwa Karoliny Kamińskiej i Gabrieli Miśkiewicz (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) dotyczył różnic między projektowaniem i tworzeniem systemów nawigacji „dla wszystkich” a projektowaniem dla konkretnych odbiorców. W wystąpieniu *Treści w językach migowych a architektura informacji w Internecie i telewizji* Sławomir Stępski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) podjął temat rozprowadzania treści w językach migowych w mediach. Autor opisał sposoby udostępniania sygnału języka migowego w telewizji i w internecie. Hanna Gawęł (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) wygłosiła referat *Wyzwania projektowania AI dla arabskojęzycznego użytkownika*, w którym na przykładach stron i case study omówiła projektowanie architektury informacji dla użytkowników posługujących się językiem arabskim. W wystąpieniu

Jak układ i rozmieszczenie treści wpływają na odczucia użytkownika Anna Dąbek (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) na podstawie wcześniejszych badań przeanalizowała rozmieszczenie treści w podręczniku według podziału na bloki tekstowe pod kątem zapamiętywania treści. Celem badań było stworzenie takiego modelu publikacji, dzięki której czytelnik mógłby przyswajać wiedzę w sposób łatwy i efektywny. Katarzyna Barcik i Iwona Szymbara (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) przygotowały wystąpienie *Jak projektować książki dla dzieci?* Autorki przedstawiły historię projektowania książek dla dzieci w Polsce. Następnie, podając przykłady, opowiedziały o sposobach projektowania atrakcyjnych publikacji dla dzieci. Milena J. Jędrzejewska (Uniwersytet Warszawski), autorka prezentacji *Wielokulturowe środowisko użytkowników w kanadyjskiej bibliotece miejskiej, na przykładzie biblioteki w Calgary*, wykorzystując wyniki badań własnych, omówiła oferty usług Calgary Public Library dla wielokulturowego społeczeństwa kanadyjskiego w kontekście integracji przybyłych do Kanady emigrantów.

Trzeci blok tematyczny, *Funkcjonalność a AI*, podzielono na dwie równoległe sesje. Pierwszą, *Wizualizacja informacji*, prowadziła Wiesława Osńska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Obrady rozpoczęło wystąpienie Sebastiana Michalskiego (Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu) *Interfejsy wizualne dla zastosowań specjalnych*. Autor przybliżył zasady projektowania interfejsów wizualnych do zastosowań militarnych, czyli przystosowanych do pracy w środowisku zewnętrznym. W kolejnym referacie, *Wizualizacja informacji za pomocą infografiki – jak oszukać odbiorcę?*, Aneta Dąbrowska-Korzus (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) omówiła historię, rodzaje i budowę infografiki jako jednej z metod wizualizacji informacji. Wystąpienie *Sztuka za pomocą jednego kliknięcia* Daniela Biesiady i Szymona Jankowskiego (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) dotyczyło technicznych i użytkowych zastosowań programu Morph. Adam Szalach (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) przygotował referat *Czy Google wie jak wspierać ucznia i nauczyciela? Analiza i charakterystyka platformy Google Classroom*. Prelegent przedstawił analizę i charakterystykę platformy Google Classroom – jej zalety i wady oraz przez zestawienie rozwiązań zastosowanych w innych platformach dydaktycznych. Następnie głos zabrał Bartłomiej Konopa (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Archiwum Państwowe), który w referacie *Zachowanie różnorodności Sieci w archiwach Webu* przeanalizował działalność archiwów webowych i innych projektów,

by odpowiedzieć na pytanie: czy inicjatywy archiwizujące zachowują różnorodności Sieci i w jaki sposób materiały są udostępniane?

Moderatorem sesji drugiej, *Analiza wybranych projektów*, był Piotr Marzec (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Jako pierwszy wystąpił Błażej Lota (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) z referatem *Analiza działań informacyjnych i promocja Wojsk Obrony Terytorialnej w mediach społecznościowych i na stronie WWW*. Autor zanalizował informacje i materiały promocyjne Wojsk Obrony Terytorialnej na stronie WWW i w mediach społecznościowych pod względem ich nowoczesności i staranności. *Najlepiej zaprojektowane strony do szukania korespondentów* to temat wystąpienia Julii Irminy Hladiy (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Prelegentka dokonała przeglądu stron zaprojektowanych do szukania korespondentów krajowych i międzynarodowych w internecie. W następnej prezentacji, *Analiza i porównanie wybranych stron i aplikacji do zawierania znajomości w przestrzeni sieciowej*, Daria Chrzęścijańska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) porównała niektóre strony internetowe i aplikacje mobilne, służące do zawierania znajomości. Ostatnie wystąpienie, *Gamers data – personalizacja informacji i danych dla graczy na przykładzie środowiska gry „League of Legends”* przygotowała Marta Magdalena Romanowska-Grzywacz –(Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Na przykładzie środowiska gry League of Legends autorka referatu omówiła rozwój rynku informacji ogólnych oraz spersonalizowanych przydatnych dla graczy.

Jak już wspomniano, równolegle do sesji odbywały się warsztaty dla zapisanych wcześniej dwóch grup uczestników. W szkoleniu pod nazwą *Inkluzywność w praktyce. Projektowanie z uwzględnieniem dostępności w codziennych realiach biznesu e-commerce* wzięły udział 24 osoby. Warsztaty prowadzili Agata Czapla (E-commerce Manager w Young / Skilled) i Jarek Furmaniak (UX Designer w .Centra Freelancing Design Professional). W opisie warsztatów wyjaśniono, że „celem [...] jest prezentacja procesu, w którym ścierają się różne, często wykluczające się, założenia i perspektywy oraz próba częściowej redefinicji roli projektanta – nie tylko jako specjalisty w zakresie UX/UI, ale również nieformalnego lidera projektu oraz aktywnego negocjatora między potrzebami użytkowników i wymaganiami biznesu” (Kortas, 2019).

Na zakończenie obrad głos zabrała sekretarz konferencji Weronika Kortas (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Dziękując wszystkim za przybycie, a także umożliwienie realizacji przedsięwzięcia, pomoc i współpracę, pożegnała uczestników wydarzenia.

W konferencji wzięło udział około 150 osób, w tym 30 prelegentów i 6 gości honorowych. W każdej sesji można było wysłuchać referatów zarówno doświadczonych badaczy, jak i studentów. Był to zabieg celowy. Zamiarem organizatorów – zgodnie z tematem przewodnim przedsięwzięcia – było stworzenie konferencji otwartej i przyjaznej dla wszystkich, przebiegającej w swobodnej i miłej atmosferze. Chciano nieco rozluźnić tradycyjny model poważnej konferencji naukowej. Wydaje się, że cel ten został zrealizowany.

Literatura

- Kortas W. (red.). (2019). Księga abstraktów. Toruń. Pobrane z: <http://wiad19torun.strikingly.com/#ksiega-abstraktow> (30.04.2019).
- I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19 „Projektowanie dla Różnorodności”. (2019). Pobrane z: <http://wiad19torun.strikingly.com/> (30.04.2019).

Tekst wpłynął do redakcji 1 maja 2019 r.